

Οι προκλήσεις για την αιολική ενέργεια το 2023

Παναγιώτης Παπασταματίου

Γενικός Διευθυντής Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας ΕΛΕΤΑΕΝ

Το πρώτο δεκάμηνο του 2022 η Ελλάδα κατόρθωσε να μειώσει σημαντικά σε σχέση με το 2021, την κατανάλωση του φυσικού αερίου (-18%) και τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας (-20%), χωρίς να αυξήσει ιδιαίτερα τη λιγνιτική της παραγωγή (+2% ή μόλις 0,09 TWh). Το κλειδί της επιτυχίας ήταν η αύξηση στη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που κάλυψαν το 47% της κατανάλωσης ηλεκτρισμού.

- 1) Η θετική αυτή εξέλιξη οφείλεται στις μακροχρόνιες προσπάθειες των εργαζομένων και των αιολικών επιχειρήσεων να μελετούν, να αδειοδοτούν και να αναπτύσσουν επενδύσεις στην Ελλάδα σε ένα **περιβάλλον αυξημένης γραφειοκρατίας και ανορθολογικών αντιδράσεων**. Για αυτό και η διατήρηση της επιτυχίας ούτε αυτονόητη ούτε εύκολη είναι. Για παράδειγμα, αν και δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί η στατιστική της ΕΛΕΤΑΕΝ, όλα δείχνουν ότι οι νέες αιολικές εγκαταστάσεις κατά το 2022 ήταν ισχνές, σαφώς κάτω από τις προσδοκίες και από τις επιδόσεις κατά τα προηγούμενα έτη. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι από τα 1.426MW αιολικών πάρκων που έχουν επιλεγεί από τους διαγωνισμούς της ΡΑΕ κατά την περίοδο 2018-2021, μόλις τα 312MW, δηλ. το 22%, είχαν κατορθώσει να λειτουργήσουν κατά τον Ιούνιο 2022.
- 2) Οι καθυστερήσεις αυτές δεν είναι χωρίς συνέπειες: κατά το ενδιάμεσο διάστημα **το επενδυτικό και το χρηματοδοτικό κόστος αυξήθηκαν πολύ και απρόσμενα, εξαιτίας του πολέμου και της κρίσης**. Τα έργα αυτά, εάν ολοκληρωθούν έγκαιρα, θα προσφέρουν σημαντική ανακούφιση στους Έλληνες καταναλωτές διότι έχουν «κλειδώσει», μέσω των διαγωνισμών, χαμηλές τιμές πώλησης της ενέργειας τους. Άλλες χώρες όπως η Γαλλία και η Πορτογαλία, ψήφισαν πρόσφατα γενναίες νομοθεσίες για να διασφαλίσουν την υλοποίηση τέτοιων φθηνών έργων, επιτρέποντας τους να ανακτήσουν μέρος των απροσδόκητων αυξήσεων κόστους που αντιμετώπιζουν.
- 3) Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που πήρε το καλοκαίρι η Πολιτεία για την απλοποίηση των διαδικασιών, κινδυνεύουν να αποδειχτούν λίγες και καθυστερημένες, ειδικά εάν υπονομευτούν από άλλες πρωτοβουλίες όπως οι **Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες**, τα «απάτητα βουνά» κλπ. Τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί κατεπειγόντως έναν Κανονισμό έκτακτης ανάγκης για την επιτάχυνση των Α.Π.Ε., στην Ελλάδα ένα εργαλείο απαραίτητο για την προστασία του περιβάλλοντος, οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), κινδυνεύει να μετατραπεί σε εργαλείο υπονόμευσης της πράσινης ενεργειακής μετάβασης. Αντί να προκρίνεται η συγκεκριμένη και αυστηρή εξέταση κάθε αίτησης για ένα νέο έργο Α.Π.Ε., πολλές ΕΠΜ επιδιώκουν τα έργα να απορρίπτονται χωρίς εξέτασή τους και να απαγορευθεί ακόμα και η υποβολή αίτησης και η προσκόμιση πραγματικών δεδομένων για τις συγκεκριμένες επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Τέτοια στοιχεία είναι απαραίτητα για τη λήψη ορθής απόφασης για κάθε έργο. Η απόφαση αυτή, είτε θετική είτε αρνητική, πρέπει να λαμβάνεται σε εύλογο χρόνο που, κατά την ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεν πρέπει να ξεπερνά συνολικά τα 2 έτη.

Ναυτεμπορική, 20.1.2023

Αυτές είναι τρεις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας στην Ελλάδα το 2023. Δεν είναι οι μόνες. Μπροστά μας υπάρχουν ακόμα η ενεργοποίηση του νέου πλαισίου για τα θαλάσσια αιολικά πάρκα, η επικαιροποίηση του Ειδικού Χωροταξικού για τις Α.Π.Ε., το νέο ΕΣΕΚ, η ανάγκη διασφάλισης ενός ισόρροπου μίγματος τεχνολογιών Α.Π.Ε. σύμφωνα με την πρόσφατη μελέτη του ΕΜΠ για την ΕΛΕΤΑΕΝ και η επικαιροποίηση της μεθοδολογίας διανομής του ηλεκτρικού χώρου κλπ. Για όλα τα παραπάνω, το 2023 αναμένεται να είναι κρίσιμο για τον αιολικό κλάδο αλλά και για την ενεργειακή πολιτική της χώρας. Είμαι αισιόδοξος ότι αξιοποιώντας την μέχρι τώρα εμπειρία και αντιμετωπίζοντας με τόλμη τις προκλήσεις, μπορεί το 2023 να αποδειχτεί ευοίωνα για τις Α.Π.Ε.

**Ο Παν. Πα-
πασταματί-
ου, γενικός
διευθυντής
της ΕΛΕΤΑ-
ΕΝ, γράφει για τις προ-
κλήσεις και την αιολική
ενέργεια το 2023. ► 9**